

Sammen mod ulighedsvirussen

Corona-virussen har medført en global krise, som rammer alle. Den rammer bare ikke alle lige. Mens almindelige mennesker lider under den globale pandemi og recession, har mange af de største globale selskaber og milliardærerne haft et økonomisk rekordår. For verdens fattigste mennesker er situationen anderledes alvorlig og desværre et spørgsmål om liv og død. Det skyldes, at mange ikke har et socialt sikkerhedsnet, der holder hånden under dem, når økonomierne går i stå. Mange af de svagest stillede, særligt kvinder, er en del af en uformel økonomi, hvor det ikke er muligt at arbejde hjemmefra.

Hjemmearbejde og selvisolation har en hel anden betydning i slumområder, hvor den dårlige økonomi tvinger folk til at tage afsted for at arbejde hver dag. De har simpelthen ikke råd til at lade være, hvis der skal være mad på bordet til deres familie. Det er i denne kontekst, at Oxfam IBIS har bekæmpet ulighed i det generalforsamlings-år – fra november til november – som denne beretning handler om.

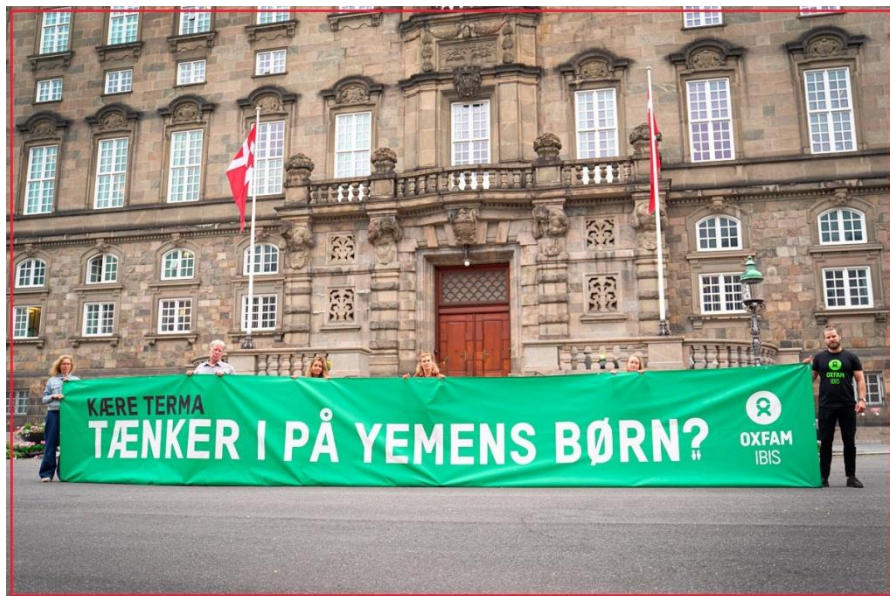

2020 har været et spændende, men også et udfordrende år for Oxfam IBIS. Lad mig nævne nogle særlige nedslag:

- Med en fleksibel donor som Danida i ryggen skrev vi tidligt i Corona-krisen ud til vores lande-kontorer og partnere, at vi ville gøre vores bedste for at understøtte dem, og at vi ville udvise maksimal fleksibilitet ift. de udfordringer, de stod overfor. Vi gjorde klart, at de skulle være med til at komme med løsningerne. Den nødvendige innovation skulle ske lokalt. Trods en ufattelig svær kontekst er vores partnere lykkedes med fx at levere værnemidler, Corona-sikker uddannelse, stipendier til fredsinitiativer ledet af flygtninge og meget, meget andet verden rundt.
- Oxfam IBIS lancerede i januar endnu en stærk ulighedsrapport, der gav genlyd globalt og i Danmark. Når vi bekæmper den ekstreme ulighed, er vi dog oppe imod stærke kræfter. Derfor har vi i år oprettet en dedikeret afdeling for vores indflydelsesarbejde og ansat tidligere medlem af Folketinget, Trine Pertou Mach, til at lede arbejdet. Afdelingen skal sikre, at flere af Oxfam IBIS' dagsordner materialiserer sig, og at vi står stærkere som videnscenter på vores centrale temaer.
- Vi har kampagner med bid i. Oxfam IBIS demonstrerede allerede i 2018 foran den danske våbenproducent Termas hovedkvarter i Østjylland. I 2020 lykkes det at få dem politianmeldt for deres bidrag til Yemen-krigen i form af våbenleverancer til De Forenede Arabiske Emirater. Det er uanstændigt, at Terma bidrager til at sulte Yemens børn ved at levere udstyr til emiratiske krigsskibe og gøre dem i stand til at blokere for skibe med mad til Yemens nødstedte befolkning. Og de tjener penge på det. Politianmeldelsen er en milepæl, der viser, at det lange seje træk

betaler sig.

- I gennem året har vi sat stærkt fokus på kvinder og ulighed, bl.a. via et særligt perspektiv på ubetalt omsorgsarbejde i Oxfams årlige ulighedsrapport. Vi har også igangsat en række 'Feminist Talks', hvor vi går i dialog med feminister fra forskellige bevægelser og kontekster verden rundt. Slutteligt har bestyrelsen vedtaget en diversitets- og inklusionspolitik for organisationen, der bl.a. skal sikre en større kønslighed i Oxfam IBIS.

Oxfam-familien vokser i størrelse og diversitet

Oxfam-familien har haft et svært år, da mange af de andre medlemsorganisationer i Oxfam-konføderationen opnår betydelige midler via genbrugsforretninger, festivaler og andre fysiske aktiviteter. Covid-19 har desværre ramt Oxfam rigtig hårdt på økonomien, hvilket har betydet massive nedskæringer. Moderskabet Oxfam Great Britain er endvidere ramt af Brexit og svære samarbejdsrelationer med deres regering. Til trods for at vi forsøger at skærme vores partnere i det globale syd, så vil det have en pris. Et klart tegn er, at Oxfam over en årrække vil lukke landekontorer, også nogle af de lande som Oxfam IBIS arbejder i. Da det sker gradvist, vil vi leve op til alle Oxfam IBIS' forpligtelser overfor partnere og donorer. På vegne af vores mangeårige partnere er vi ærgerlige over udviklingen, og vi vil sikre os, at de kommer bedst muligt videre.

At Oxfam har økonomiske udfordringer medfører naturligvis visse risici for Oxfam IBIS, som vi løbende forbereder os på at håndtere. Udfordringerne giver dog også mulighed for at gentænke vores struktur og arbejdsgange i konføderationen, og her bidrager Oxfam IBIS konstruktivt.

Trods modvinden har Oxfam-familien virkelig vist sin styrke på en række områder. Det gælder fx en utrolig flot humanitær indsats ift. Covid, der har medført ekstra bevillinger fra Danida samt flere stærke rapporter og indsatser imod økonomisk ulighed, for gældteftergivelse og omkring klimaulighed.

Oxfam har fået et nyt medlem i Oxfam Tyrkiet (KEDV), ligesom Oxfam i Colombia er optaget som observationsmedlem, hvilket er skridtet før fuldgældigt medlemskab. Førstnævnte er en solid organisation, der arbejder med kvindekooperativer, mens tilføjjelsen af sidstnævnte vil konsolidere Oxfams tilstedeværelse i Latinamerika. I Oxfam IBIS har vi allerede et godt samarbejde med Oxfam i Colombia bl.a. omkring flygtninge fra Venezuela.

Ny Oxfam strategi med stærke IBIS aftryk

Oxfam-konføderationens samlede 10-årige rammestrategi er blevet færdiggjort, og det med et godt resultat. Det lykkedes os at opnå en række markante Oxfam IBIS aftryk. Oxfam IBIS var leder af den koalition, der sikrede, at Oxfams internationale bestyrelse vedtog, at hele Oxfams overordnede mission de næste ti år er at bekæmpe ulighed. Hvis strategien får luft under vingerne, er det dermed

vurderingen, at Oxfam bliver den mest progressive af de store globale NGO-familier.

Da vi trådte ind i Oxfam i 2016, lovede vi fra den daværende bestyrelse, at vi ville arbejde for, at kvalitetsuddannelse blev en integreret del af Oxfams globale tilgang. Efter hårdt arbejde fra medarbejderne og bestyrelsen kan vi med stolthed sige, at uddannelse er integreret som et vigtigt redskab for at indfri målsætningerne i den nye fælles strategi. Strategien har været i effekt fra marts 2020, men offentliggøres grundet Covid først d. 24. november 2020 – tre dage efter vores generalforsamling.

Uddannelse imod ulighed

Vores arbejde med kvalitetsuddannelse udstyrer mennesker med en stemme og giver dem evner og mulighed for at skabe sig en bedre fremtid. Uddannelse er et ubetinget gode. God uddannelse mindsker også forskellene mellem mænd og kvinder, rig og fattig, magtfuld og magtesløs og medvirker til at styrke marginaliserede gruppers mulighed for at være med der, hvor beslutningerne træffes. Det er et redskab i indsatsen mod ulighed.

Derfor har vi som mål at styrke uddannelsesarbejdet ved yderligere at konsolidere arbejdet i det uddannelsesnetværk, ECPI, i Oxfam, som Oxfam IBIS har igangsat. Vi har også ønsket at øge deltagelsen i uddannelseskampagner fra flere landekontorer i det globale syd. Det arbejde er gået godt, og i maj 2020 var der således hele 173 medarbejdere i ECPI-netværket fra 55 lande. Kontorerne fra lande som Brasilien, Peru, Den dominikanske Republik, Indien og Pakistan, hvor Oxfam IBIS ikke selv arbejder, havde tilsluttet sig uddannelseskampagnen, hvor en række IBIS-lande selvfølgelig også deltager.

Som et resultat af lobbyarbejde fra Oxfam IBIS og andre civilsamfundspartnere opgav uddannelsesfonden, GPE, støtten til profitskoler i 2019. I 2020 kom turen så til hele Verdensbankens privatsektorgren, IFC, der standser alle investeringer i profitskolerne. Skolerne har givet fattige børn elendig uddannelse til en alt for høj pris, og derfor opfordrede Oxfam Verdensbanken til at sætte en stopper for investeringerne. En flot sejr for Oxfam IBIS.

Det seneste år er også det første, hvor den uddannelsesfond, vi administrer, 'Education Out Loud' har eksisteret. Vi har med succes fået etableret et sekretariat for den i København og fire andre steder i verden, og er kommet godt gennem de første uddelingsrunder.

Klimaretfærdighed og -ulighed

Oxfam IBIS' medlemmer besluttede på sidste generalforsamling, at klimakrisen skal have et øget fokus i vores virke, da de fattigste og vores arbejde over hele verden er påvirket af klimakrisen. Som udløber af generalforsamlingen nedsatte Oxfam IBIS' bestyrelse derfor en arbejdsgruppe, som har leveret en række anbefalinger på klimaområdet. Disse blev sidenhen godkendt af bestyrelsen. Arbejdsgruppen var en nyskabelse og bestod efter åbent opslag af eksperter, unge aktivister, medlemmer af bestyrelsen og ansatte fra sekretariatet. En medlemsinddragende arbejdsform, der kan tages udgangspunkt i ved lignende lejligheder.

Oxfam IBIS har siden engageret sig i klimaspørgsmålet og det har ført til, at vi i september og oktober lancerede to rapporter om hhv. 'klima og ulighed' samt 'klimafinansiering og klimagæld'. De databaserede rapporter blev til samarbejde med et forskningsinstitut i Stockholm samt i samarbejde med et dansk konsulentfirma. Rapporterne fik global dækning og kom bredt ud i Danmark via Politiken. Vi har således på rekordtid positioneret os som en spiller på klimaretfærdighed og -ulighed.

Engagement

Endnu engang har Oxfam IBIS' medlemmer og frivillige leveret en stor indsats. Medlemmer og frivillige er afgørende for vores legitimitet, og for at vi kan skabe politiske forandringer. Beslutningstagerne lytter mere, når vi er mange.

Mange medlemmer skrev således til investeringsbanken Blackstone (i dag 'Kereby') om at opgive deres skattelyforbindelser. Andre var med til at overbevise Region Hovedstaden om at underskrive vores skattelyfri-charter i tråd med, hvad mange kommuner har gjort.

De frivillige engagerede sig med corona-sikre tiltag i international solidaritet via latino-festivaler og spanskskoler. Og mange støttede op på vores 'digitale 1. maj' arrangement med bl.a. stjerneøkonomen Branko Milanović, Direktør for UNAIDS Winnie Byanyima og globaliseringseksperter Vandana Shiva på programmet.

I 2020 prøvede vi for første gang en medlem-hverver-medlem kampagne. I kampagnen lykkedes det vores medlemmer at hverve mere end 150 af deres bekendte til at blive en del af vores organisation. En stor indsats, som har positiv betydning for, hvad vi kan som organisation. Med den erfaring i bagagen vil vi i fremtiden prøve lignende tiltag.

Oxfam IBIS' arbejde kan alene lykkes på grund af opbakningen fra alle jer, der som frivillige og som medlemmer giver en uvurderlig støtte til arbejdet. Tak!

MENA-arbejdet løfter unge

Oxfam IBIS' program med fokus på jobskabelse og unges engagement i Mellemøsten og Nordafrika (MENA) har skabt en række stærke resultater ift. målsætningen om at skaffe flere unge i arbejde i ordentlig beskæftigelse. Mere end 4.000 unge er kommet i job, hvoraf de store flertal er sårbare unge og programmet er kommet ud til 25.000 unge med bl.a. kompetenceudvikling. Programmet er en del af det Dansk-Arabiske partnerskab og har foruden de lokale resultater leveret vigtig kommunikation omkring de unges leveforhold i Jordan, Marokko, Tunesien og Ægypten. Det er ambitionen, at dette arbejde udvikles til andre kontekster i Afrika.

Det er endvidere lykkedes at opnå en række mindre donationer fra Novo Nordisk Fonden, hvor flere er til MENA-området.

En sund økonomi trods svære tider

Mens vi i 2019 havde et rigtig godt år ift. programsamarbejdet i de mange lande, vi er aktive i, har vi i 2020 måttet sande, at corona-pandemien også har betydet, at der er en række steder, hvor det har været sværere at fortsætte vores arbejde for fuld kraft. Det er ærgerligt ift. arbejdet og vores partnere, men betyder også, at vi får færre indtægter til at dække vores omkostninger i Danmark. Af den grund forventer vi også at slutte det nuværende år med et regnskab, der lige netop balancerer.

Ikke desto mindre har Oxfam IBIS fortsat en sund økonomi. Vi har genopbygget vores egenkapital over en årrække, hvilket betyder, at både reserver og likviditet er god. Oxfam IBIS har også et betydeligt

beløb afsat til evt. tab i forbindelse med vores store uddannelsesprogram 'Education Out Loud' via GPE-fonden. Corona-pandemien betyder, at 2020 bliver et økonomisk smalt år, da det er svært at gennemføre vores aktiviteter i vores partnerlande. Vi har en forventning om, at vi med god planlægning kan indhente det, vi er bagud med, i 2021 og derigennem skubbe indtægter fra dette år til det næste.

Reform skal styrke beslutningskraft og medlemsdemokrati

Bestyrelsen har i året gennemgået et bestyrelseskursus og tilknyttet evalueringsproces. Bestyrelses-evalueringen skete på baggrund af en række eksterne input fra erfarne bestyrelsesforkvinder, ngo-ledere og advokater samt med erfaringen fra Oxfam IBIS' egen bestyrelse. Det gav rum for en række drøftelser om, hvordan en større beslutningskraft og en bedre dynamik kan opnås.

Der var enighed om, at Oxfam IBIS' bestyrelse skal vedblive med at være funderet stærkt i medlemsdemokrati og i civilsamfundet, og ikke skal forsøge at kopiere klassiske erhvervsbestyrelser. Der var også enighed om, at forbedringer kunne indføres ved en reform af bestyrelsen, der slanker antallet af bestyrelsesmedlemmer fra de 14 personer, der er tilfældet i dag. Evalueringen tydeliggjorde, at bestyrelsens størrelse besværliggør dybdegående diskussioner og tydelige beslutninger som følge af de mange stemmer, som ikke altid oplever den samme forpligtelse qua det store antal. Det er erfaringen, at selv om et større antal bestyrelsesmedlemmer ultimativt har en større pulje af kompetencer, så medfører den nuværende størrelse, at det ikke er muligt at sætte disse kompetencer i spil, hvilket er nemmere med en mindre bestyrelse. En slankere bestyrelse vil samlet set styrke medlemsdemokratiet.

Venlig hilsen,

Christian Damholt, formand for Oxfam IBIS

